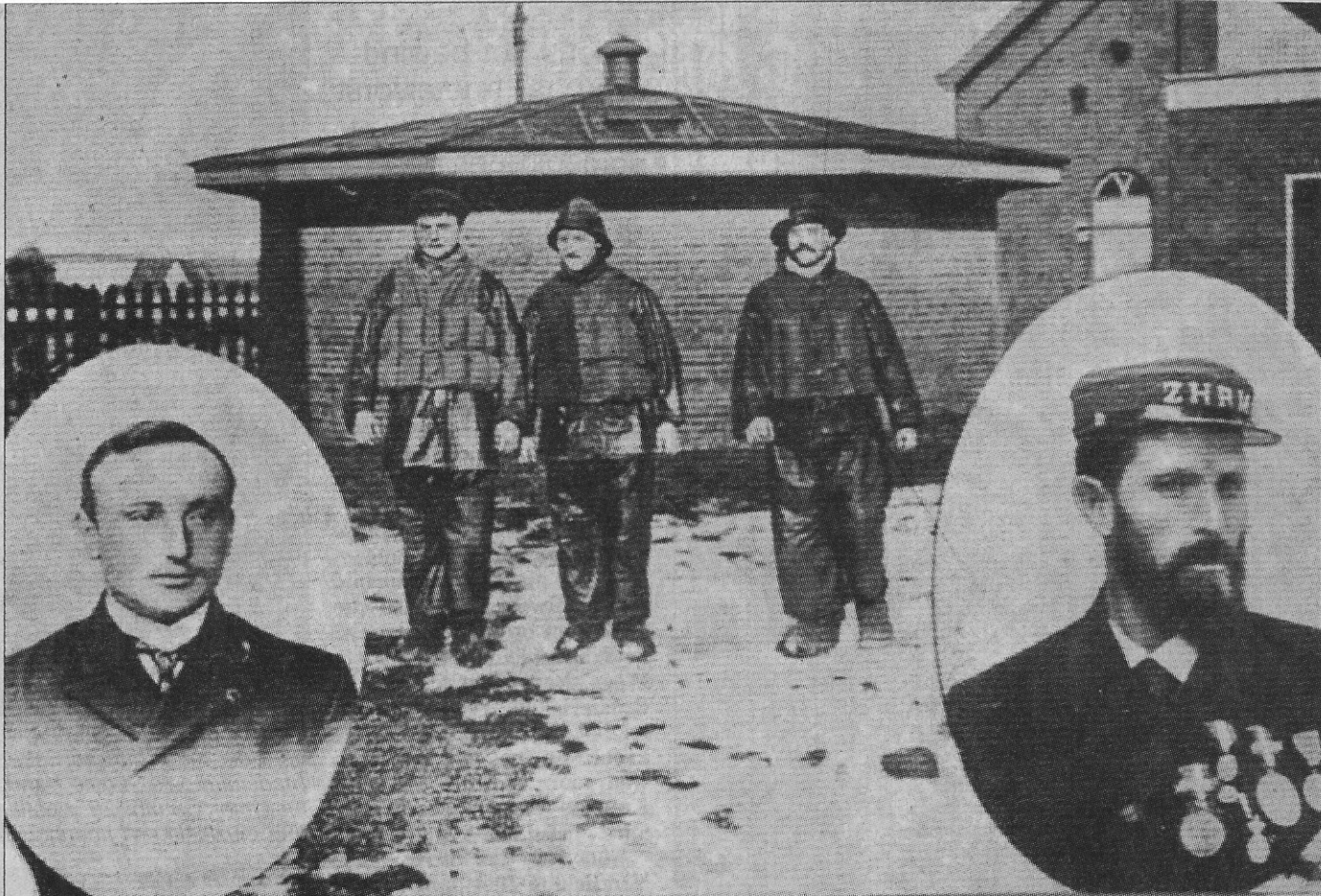

ZW
08/12/1995

Beruchte Oostendenaars op Mururoa

Een prentkaart van 100 jaar terug met in medaillon de twee gebroeders Degrave (foto Lebon)

De jongste maanden hoort men geregeld over het eiland Mururoa spreken. De plaats waar de Franse kernproeven worden gehouden en Chirac punten verliest.

Dit eiland deed me denken aan de gebroeders Degrave, de twee beroemde Oostendenaars, die in de vorige eeuw piraterij in de Stille Oceaan zouden gepleegd hebben.

In ieder geval, toen ik in Parijs het dossier in het archief van de Franse Marine ging opvragen, bleken van de zittingen van het krijgsgerecht uit Brest reeds heel wat stukken verdwenen.

Berucht en beroemd

De feiten dateren reeds van honderd jaar terug. De gebroeders Léonce en Eugène waren in onze stad berucht. Ze waren voor hun vertrek naar de Stille Zuidzee, via Engeland, reeds befaamd door allerlei reddingen op zee en hadden reeds

moed en zelfopoffering gekregen.

Doordat ze zelf hier reeds een tweetal vissersschepen verloren hadden besloten ze ons land te verlaten en naar Engeland te gaan. Daar veranderden ze hun naam van Degrave in Rorique, omdat dit meer Zuid-Afrikaans klonk en de Engelse reders monsterden liever iemand uit hun kolonie aan dan iemand van het vasteland. De

Engelsen dachten dat hun Vlaams een Zuid-Afrikaans dialect was.

Een andere legende vertelt evenwel dat hun naam zo door de Engelsen werd opgetekend omdat ze op de vraag hoe hun naam luidde „Goa riekt et” antwoordden!

Avonturiers of piraten?

Na heel wat avonturen ble-

ven ze rondzwerfen op de eilandengroep Onder de Wind. Ze verbleven, na hun afmonstering, in Tahiti, Penrhyn, Raratonga en verschillende andere eilanden. Ze vaarden er, dreven er handel in parels en waren goed thuis bij de koningin Makéa uit Raratonga en hadden als stoere bonken heel wat suk-

Tot we 1892 schreven. De gebroeders monsterden aan op een zeilschip de „Niuroahiti” om tussen de Zuidzee-eilanden te varen.

Hun geschiedenis is te lang om hier te vertellen. Doch in 't kort verteld, er stierven vrij snel zes bemanningsleden in vrij duistere omstandigheden. Enkel de gebroeders Degrave en de Kanaakse kok Mirey bleven over.

De Degraves stelden voor om hem af te zetten op het eiland Mururoa, al was dit een onbewoond gebied. Toch legden er geregeld schepen aan die hem weldra zouden oppikken, doch Mirey weigerde. Na discussie over een gestolen harmonika door Mirey, beschuldigde Mirey de gebroeders Degrave van piraterij.

Duivelseiland

Zij werden aangehouden en naar Brest overgebracht. Het proces dat daarop volgde werd in vele landen gevolgd. Er kwam steun van de Franse auteurs Zola en Séverine, alsook naar het schijnt van Leopold II. Toch werden ze ter dood ver-

sproken. De gebroeders werden overgebracht naar het Duivelseiland of beter gekend het Bagno op Guyana. Samen met hen was ook Dreyfus veroordeeld, doch hij kwam vlug vrij. In 1897 stierf Léonce. In 1899 werd door de Franse president Loubet aan Eugène genade verleend.

Er werd in dit tijd veel geschreven over het piratenproces, er volgden boeken daarover, o.a. één geschreven door Eugène onder de titel „Le Bagné” en ook een toneelstuk. Terloops vermeld ik hier dat „Les frères Kim” van Jules Verne geïnspireerd werd op het verhaal van deze twee Oostendenaars.

Interessant om weten is dat de Oostendse fotograaf L. Lebon aan de rechtbank van Brest foto's van de Degrave's bezorgde om te bewijzen dat ze wel degelijk Belgen waren en geen avonturiers uit een ander werelddeel.

Dus waar eens Léonce en Eugène op het strand van Mururoa wandelden, maakt men nu met onderzeese ontploffingen het eiland verder onleefbaar. „Van de Fransen verwondert ons dat niet”, zouden de Degrave's zeggen, moesten ze